



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobce: Q. U. N., narozený X, státní příslušnost X (dále jen X), toho času
v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, Balková 1, 331 65 Tis u
Blatna (dále jen ZZC),

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem
Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě ze dne 27.3.2023 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9.3.2023 č.j. OAM-
26/LE-BA01-HA15-2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včasnou žalobou ze dne 27.3.2023 soudu doručenou osobně dne 28.3.2023 se žalobce domáhal přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 9.3.2023 č. j. OAM-26/LE-BA01-HA15-2023, jehož kopie byla připojena, kterým bylo rozhodnuto tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen **zákon o azylu**), se neuděluje.

2. V žalobě žalobce nejprve uvedl, že žádal o udělení mezinárodní ochrany především proto, že má důvodné obavy o svůj život a zdraví, jelikož v případě návratu do Vietnamu bude nepochybně vystaven pronásledování ze strany jeho věřitelů. Je přesvědčen, že jeho věřitelé jakožto členové organizované zločinecké skupiny mají vazby na veřejnoprávní orgány a bezpečnostní sbory ve Vietnamu. Z tohoto důvodu je nanejvýš pravděpodobné, že v případě jeho návratu do Vietnamu mu nebude ze strany vietnamských veřejnoprávních orgánů poskytnuta adekvátní ochrana před násilnými praktikami jeho věřitelů, přičemž v důsledku této skutečnosti bude bezprostředně vystaven ohrožení jeho zdraví či dokonce jeho života. Žalobce nesouhlasil s tvrzením žalovaného, že občané Vietnamu postižení lichvou se mohou obrátit na policii, aniž by sami čelili trestnímu stíhání či jiné újmě, které žalovaný opírá o informaci MZV ČR č.j. 103966-6/2022-LPTP ze dne 23.2.2022. Toto tvrzení není pravdivé, neboť je mezi obyvateli Vietnamu obecně známo, že „černé společnosti“ jsou ve valné většině nějakým způsobem napojeny na veřejnoprávní orgány (a zejména pak policii), přičemž se vždy obratem dozvědí o tom, že jejich dlužník se domáhá pomoci, a následně se mstí. Obava žalobce z této pomsty mu pak bránila v tom, aby se na příslušné orgány obrátil, což je dle jeho názoru naprosto logické a nemůže mu to být dáváno k tíži.

Žalobce také odmítal, že ho k podání žádosti o mezinárodní ochranu vedly výhradně ekonomické důvody, i když nepopírá, že si chce v České republice (dále jen ČR) najít zaměstnání, ze kterého by mu plynuly příjmy pro zlepšení jeho finanční situace, nicméně tento žalobcův zájem na vydělání peněžních prostředků není motivován pouhou vidinou zlepšení životní úrovně, nýbrž jednou z mála možností, jak se vyhnout závažné újmě na jeho zdraví či životě, která mu v důsledku nesplacení dluhů může být způsobena. Primární důvodem žádosti žalobce o mezinárodní ochranu je tedy důvodná obava z pronásledování, které jednoznačně může vyústit v bezprostřední ohrožení jeho zdraví či života. Nad to, jak již žalobce dříve uvedl, jsou jeho žena a děti, které žijí ve Vietnamu, opakovaně navštěvování věřiteli žalobce a hledají ho, vyvíjí tlak na jeho rodinu a hrozí, že i jim bude způsobena újma. Žalobce chce tedy rovněž zabránit tomu, aby jeho rodinní příslušníci byli ve Vietnamu podrobeni násilným praktikám vymáhání pohledávek, což v případě jeho nuceného návratu do vlasti nebude možné. Dodal, že se v dluhové pasti ocitl nezaviněně, protože v době, kdy si zapůjčil peněžní prostředky od „černých společností“ neměl nejmenší tušení, že jejich činnost je ilegální, a že se často jedná o lichvu s nevybíravým způsobem donucování ke splnění dluhu, a to navíc s úroky, které odporují dobrým mravům. Proto je žalobce toho názoru, že se správný orgán měl jeho žádosti zabývat důkladněji, vzhledem k tomu, že mu hrozí závažná újma, aniž by této zavedl příčinu svým jednáním.

Žalobce se tedy domnívá, že uvedl natolik závažné skutečnosti, které měly vést k udělení mezinárodní ochrany, pročez rozhodnutí žalovaného je nezákonné, neboť ten nezohlednil a řádně neprošetřil situaci, v jaké se žalobce nachází, v důsledku čehož mu nebyla udělena mezinárodní ochrana. V návaznosti na to žalobci v případě návratu do země svého původu hrozí závažná újma jak na zdraví, tak na životě, což je v rozporu s § 12 zákona o azylu. K tomu žalobce dále dodal, že jestliže žalovaný neshledal důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu, měl se důkladněji zabývat možností udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu, protože je přesvědčen, že v jeho případě jsou dány důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení této varianty mezinárodní ochrany. Žalobce má za to, že by bylo nehumánní nuceně jej navrátit do Vietnamu. Nad rámec uvedeného si žalobce dovoluje upozornit, že v jeho případě je přinejmenším dán důvod pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu. V případě žalobce jsou totiž dány důvodné obavy, že pokud by byl vrácen do Vietnamu, tak by mu hrozilo skutečné

nebezpečí závažné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b), konkrétně kruté, nelidské a ponižující zacházení, přičemž v situaci žalobce nepřichází efektivní využití ochrany ze strany vietnamských veřejnoprávních orgánů v úvahu. K tomu žalobce dodal, že původcem pronásledování nebo vážné újmy nemusí nutně být pouze veřejnoprávní orgány dané země, nýbrž i soukromé osoby, pokud stát není schopen nebo ochoten odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou. Právě to je i případ žalobce, protože vietnamské veřejnoprávní orgány vědomě přehlíží ilegální činnost „černých společností“, a nejsou tak ochotné mu poskytnout ochranu před pronásledováním a vážnou újmou. Žalobce je toho názoru, že žalovaný neposoudil řádně možnost udělení doplňkové ochrany, přičemž odůvodnění jejího neudělení shledává zcela nedostatečným. Vzhledem k tomuto deficitu odůvodnění je žalobce přesvědčen, že napadené rozhodnutí je po této stránce nepřezkoumatelné. Závěrem navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému.

3. Napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 9.3.2023 č. j. OAM-26/LE-BA01-HA15-2023

bylo rozhodnuto tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu se žalobci neuděluje. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá mimo jiné, že dne 2.2.2023 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR (dále jen **žádost**). Dne 7.2.2023 poskytl žalobce údaje k podané žádosti a sdělil, že je státním příslušníkem Vietnamu, národnosti kinh, hovoří vietnamsky. Je bez náboženského vyznání a nemá žádné politické přesvědčení. Nikdy nebyl členem politické strany a ani nebyl politicky aktivní. Je ženatý, má manželku P. T. T. a syna N. X. I., nar. X, syna N. X. I., nar. X a dceru N. T. T., nar. X. Děti žijí společně s matkou ve Vietnamu. K průběhu cesty do ČR žalobce uvedl, že v roce 2014 během konání MS ve fotbale odcestoval do Ruska, kde následně žil do konce roku 2017. Poté pěšky a dále v návěsu kamionu odjel do Německa, kde zůstal do konce roku 2021. Na začátku roku 2022 přijel do ČR na očkování proti covidu a pak se vrátil do Německa. Asi před dvěma měsíci přicestoval automobilem s nějakým Čechem, který chtěl za cestu 50 Euro. Na území ČR vstoupil v listopadu 2022 osobním automobilem. V minulosti byl ze států Evropské unie (dále jen EU) čtyři roky nelegálně v Německu. V předchozím období neměl udělena žádná víza nebo povolení k pobytu v jiných státech. V dřívější době nežádal o udělení mezinárodní ochrany v ČR ani v jiných státech. Je zdravý, nemá žádná zdravotní omezení ani zvláštní potřeby. O mezinárodní ochranu v ČR žádá, neboť by chtěl v ČR získat legální pobyt a žít zde.

Pohovor k žádosti byl s žalobcem proveden dne 24.2.2023 na jeho žádost ve vietnamském jazyce, za přítomnosti tlumočníka vietnamského jazyka. V průběhu pohovoru žalobce uvedl, že z Vietnamu vycestoval v červnu 2014. Vlast opustil, jelikož neúspěšně podnikal v oboru dopravy. Věřitel na něj působil nátlak a hledal jej, aby splatil dluh. Jiné důvody k vycestování z Vietnamu neměl. Od té doby se do Vietnamu nevrátil. Z vlasti vycestoval s cestovním dokladem a turistickým vízem, není si jistý. Cestovní pas si vyřídil standardně na úřadě. Když odcestoval z Ruska, převaděči mu vzali mobilní telefon, pas a veškeré osobní věci. Zůstalo mu jen oblečení, které měl na sobě. Při odjezdu z vlasti a při hraniční kontrole neměl žádné problémy. Ve Vietnamu neměl žádné potíže se státními orgány nebo bezpečnostními složkami a nebyl trestně stíhán. Rovněž tam neměl žádné problémy kvůli své rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení. Ve vlasti má velký dluh, a proto se obává jednání „mafianů“, kteří jej chtějí chytit, zajistit a někam odvést. Vydírají jeho rodinu. Se svou rodinou je v telefonickém kontaktu. Manželka mu sdělila, že jej věřitelé stále hledají. Přestože věřitelé byli u něj doma a vyhrožovali, nemá obavy, že by ublížili jeho ženě a dětem, protože jejich cílem je on. O

rodinu strach nemá, jelikož manželce pouze vyhrožovali, ale hledají jeho. Do Vietnamu se nechce vrátit, dokud nebude mít peníze. Neobává se, že by věřitelům došla trpělivost a vyhrožovali by přímo jeho rodině, protože do vyrovnání dluhu hledají pouze žalobce. Je přesvědčen, že mu jde o život. Domnívá se, že by jej nejprve někam schovali a vyvíjeli tlak na jeho rodinu. Svá tvrzení nemůže ničím doložit, ale kdyby se správní orgán dotázal sousedů, vše by potvrdili. Důvodem jeho žádosti je přání zůstat v ČR, protože pokud by se vrátil do Vietnamu, byl by jeho život v ohrožení. K dotazu, proč podal žádost až po svém zajištění v zařízení pro zajištění cizinců, uvedl, že mohl žádost podat již v Německu, kde nějakou dobu pobýval, ale neznal jazyk, neměl kontakt na někoho, kde by mohl o mezinárodní ochranu požádat. Byl tam nelegálně, bál se a skrýval se. Informaci o možnosti podat žádost o udělení mezinárodní ochrany získal od policie, která jej zajistila. Nechtěl uvést žádné další skutečnosti, které by měl správní orgán ve svém rozhodnutí zohlednit, jen dodal, že by si přál, aby jeho žádost byla schválena a mohl zde zůstat.. Na podporu svých tvrzení nedoložil žádné písemnosti. Žalobce se vzdal svého práva seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Protokol o pohovoru nechtěl zpětně přetlumočit za účelem své kontroly, bez připomínek jej podepsal. V podrobnostech správní orgán odkázal na výpověď žalobce v protokolu o pohovoru.

V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení žalobce je legalizace jeho pobytu na území ČR, neboť chce v ČR žít. Návrat do Vietnamu odmítá, protože se obává jednání svých věřitelů. Žalovaný při posouzení žádosti žalobce, a to také ve vztahu k existenci důvodů pro udělení doplňkové ochrany, vycházel především z jeho výpovědi, a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu. Konkrétně vycházel z informace OAMP, Bezpečnostní a politická situace v zemi Vietnam, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 14. června 2022 a informace MZV ČR č. j. 103966-6/2022-LPTP ze dne 23.2.2022 k č. j. MV-25644-1/OAM-2022, legální půjčky, nezákonné půjčování peněz. Veškeré uvedené informace jsou součástí spisového materiálu k žádosti žalobce. V souladu s § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen **správní řád**), byla dne 24.2.2023 žalobci nabídnuta možnost se seznámit s podklady rozhodnutí. Vzhledem ke skutečnosti, že se žalobce tohoto svého práva dne 24.2.2023 výslovně vzdal, správní orgán od tohoto správního úkonu v jeho případě upustil. Po posouzení výše uvedených tvrzení žalobce správní orgán dospěl k závěru, že tento v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Po provedeném správním řízení nedospěl správní orgán k závěru, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce výslovně potvrdil, že ve své vlasti neměl z důvodů uvedených v § 12 písm. b) žádné potíže. Dle žalovaného výše uvedená pobytová minulost žalobce na území EU svědčí o tom, že žalobce se podáním žádosti jednoznačně snažil na území ČR i nadále setrvat a tím si zde legalizovat svůj další pobyt. Skutečnost, že si žalobce správním řízením ve věci udělení mezinárodní ochrany hodlá na českém území legalizovat svůj další pobyt, nezakládá relevantní důvod udělení azylu dle tohoto ustanovení. K podpoře svého rozhodnutí správní orgán odkázal i na citaci části rozsudku Nejvyššího správního soudu v Brně (dále jen **NSS**) č. j. 5 Azs 37/2003 ze dne 22.1.2004 a také na rozsudek NSS č. j. 7 Azs 187/2004 ze dne 24.2.2005. Žalovaný konstatoval, že žalobce měl svou pobytovou situaci řešit jinou zákonnou cestou, nikoli prostřednictvím správního řízení o

udělení mezinárodní ochrany. Pro účely legalizace pobytu na území ČR není možné zneužívat specifický institut mezinárodní ochrany formou azylu, který v ustanovení § 12 taxativně vyjmenovává důvody pro udělení azylu a snahu o legalizaci pobytu mezi ně rozhodně neřadí.

K žalobcovým problémům s věřiteli žalovaný konstatoval, že tyto důvody nijak nesouvisí s důvody taxativně stanovenými ustanovením § 12 písm. b) zákona o azylu, tedy s jeho rasou, pohlavím, náboženstvím, národností, příslušností k určité sociální skupině nebo se zastáváním určitých politických názorů ve státě, jehož občanství žadatel má. Důvodem je totiž, jak bylo výše popsáno, výhradně snaha věřitelů vymoci od žalobce dlužnou částku. Pro úplnost žalovaný doplnil, že dle § 2 odst. 6 zákona o azylu platí, že původcem pronásledování je zásadně veřejná moc, což v případě žalobce neplatí, jak již bylo výše objasněno. Původcem pronásledování sice může být i soukromá osoba, to však pouze za předpokladu, že lze prokázat, že veřejná moc není schopna či ochotna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před vážnou újmu. Ani k takovému závěru však nelze v daném případě dospět. V případě žalobce totiž nelze konstatovat, že by mu příslušné státní orgány jeho země původu odmítly poskytnout ochranu jeho osoby, či že by ji nebyly schopny poskytnout, pokud by se na ně s žádostí o takovou ochranu obrátil. Pokud by se tedy žalobce skutečně cítil ohrožen, může se obrátit na příslušné domovské státní orgány s žádostí o sjednání nápravy. Žalovaný v této souvislosti odkázal na informaci MZV ČR informace MZV ČR č. j. 103966-6/ 2022-LPTP ze dne 23.2.2022 k č. j. MV-25644-1/OAM-2022, legální půjčky, nezákonné půjčování peněz, ze které vyplývá, že občané Vietnamu velmi dobře vědí o existenci půjček „načerno“ a jsou si vědomi, že se jedná o nezákonnou činnost. Občan postižený lichvou se může s žádostí o pomoc obrátit na policii, a to formou podání trestního oznámení, přičemž trestní oznámení mohou přijmout prokuratury. Občan, který půjčky „načerno“ využil, je považován za oběť trestného činu a sám necelí žádnému trestnímu stíhání. Z uvedené informace tak vyplývá, že občané Vietnamu mají možnost obrátit se s žádostí o pomoc na příslušné státní orgány a domoci se ochrany své osoby a svých práv. Mezinárodní ochrana přitom může být žadateli poskytnuta teprve v případě, kdy mu byla odeprána ochrana země jeho státní příslušnosti či tato ochrana nebyla ze strany příslušných státních orgánů poskytnuta v odpovídající míře. K tomu, aby mohl být učiněn takový závěr, je ovšem nutné, aby žalobce využil všech zákonných prostředků, které právní řád jeho vlasti k ochraně práv a svobod jednotlivce poskytuje. Žalobce se však na příslušné orgány domovské země s žádostí o pomoc ve věci svých věřitelů neobrátil. Tím, že tak doposud neučinil, současně neprokázal, že by mu domovské státní orgány tuto pomoc odepraly. Současně tím ani neprokázal, že pokud by se na státní orgány s žádostí o pomoc obrátil, že by mu tato pomoc nebyla účinně poskytnuta. Lze tedy jen konstatovat, že žalobce nevyužil všechny zákonné prostředky k ochraně své osoby, které mu země jeho původu nabízí, a tedy plně nehájl svá práva především v domovské zemi. Z rozsudku NSS č. j. 6 Azs 8/2003 ze dne 11.3.2004 plyne, že neučinil-li žadatel žádné kroky k využití prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně že by mu byla poskytnuta neúčinně. K tvrzenému dluhu u soukromých věřitelů žalovaný konstatoval, že uvedená skutečnost nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany v žádné její formě. V současné chvíli tak správní orgán s ohledem na výše uvedené skutečnosti hodnotil vyjádření žalobce o jeho obavách z věřitelů jako spekulativní a účelově použité, s cílem vyvolat ve správním orgánu domněnku o důvodech azylově relevantních. Žalovaný tak na základě provedeného správního řízení

shledal, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a), b) zákona o azylu a azyl se neuděluje.

Z výpovědi žalobce, evidence žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v ČR a ani ze zjištění správního orgánu nevyplývá, že by v ČR byl udělen azyl některému z rodinných příslušníků žalobce ve smyslu tohoto ustanovení. Žalovaný tak konstatoval, že žalobce nesplňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny a azyl se neuděluje.

Žalovaný po pečlivém prověření všech okolností pobytu žalobce na českém území shrnul, že životní situaci žalobce nelze považovat za nikterak mimořádnou a z výše uvedeného jednoznačně vyplývá, že jeho případ není případem zvláštního zřetele hodným, jak to vyžaduje § 14 zákona o azylu, nýbrž případem zcela běžným. Dále žalovaný shrnul, že humanitární azyl není určen ke zřízení pobytového povolení. K tomuto účelu je primárně určen zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, a o změně některých zákonů, v platném znění (dále jen **zákon o pobytu cizinců**). Žalovaný proto konstatoval, že v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobci nezjistil zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu a azyl se neuděluje.

Žalobce neuvedl a ani správní orgán nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Po zhodnocení výpovědi žalobce o okolnostech jeho pobytu ve vlasti před odchodem ze země, posouzení jeho hlavních motivů k odchodu z vlasti a výše citovaných aktuálních informačních pramenů, nedospěl žalovaný k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný posuzoval také otázku, zda žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Z výše uvedených informačních zdrojů je správnímu orgánu rovněž známo, že v zemi původu žalobce neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Z výpovědi žalobce, evidence žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v ČR ani ze zjištění správního orgánu učiněných v průběhu správního řízení nevyplývá, že by v ČR byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce ve smyslu § 14b zákona o azylu. Žalovaný tak na základě provedeného správního řízení shledal, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu a doplňková ochrana se neuděluje.

S ohledem na výše uvedené žalovaný shrnul, že v případě žalobce nebyly naplněny podmínky zákona o azylu pro udělení mezinárodní ochrany a mezinárodní ochrana se tudíž neuděluje.

4. **Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě dne 12.4.2023** uvedl, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je legalizace jeho pobytu na území ČR, neboť chce v ČR žít. Návrat do Vietnamu odmítá, protože se obává jednání svých věřitelů. Žaloba pak tyto důvody opakuje, nic nového nepřináší. Dále žalovaný sdělil, že se všemi důvody, které žalobce v průběhu správního řízení správnímu orgánu předestřel, se v napadeném rozhodnutí podrobně vypořádal. Vysvětlil žalobci, proč jím tvrzené důvody není možné považovat za azylově relevantní. Žaloba zdůrazňuje obavu z jednání věřitelů a touhu si zde vydělat prostředky považuje za přidruženou. Sdělení žalobce ve svém souhrnu nevedou v důsledku k předpokladům, jež by mohly být považovány za zdroj důvodných obav z pronásledování či vážné újmy. Důvody závěrů vyslovených správním orgánem jsou z odůvodnění napadeného rozhodnutí dostatečně zřejmé. Mezinárodní ochrana, a to ani

doplňková ochrana, nebyla žalobci udělena, neboť na základě individuálního posouzení případu žalovaný neshledal přítomnost opodstatněných obav ze skutečného nebezpečí vážné újmy. Skutečnosti prezentované v této souvislosti žalobcem ani po zohlednění shromážděných podkladových informací o zemi původu netvoří logický předpoklad vystavení osoby žalobce riziku pronásledování či skutečného nebezpečí vážné újmy pro případ návratu do Vietnamu. V tomto ohledu žalovaný odkázal na konkrétní souvislosti uvedené v odůvodnění správního rozhodnutí. Žalovaný vzhledem k výše uvedenému shrnul, že neshledává obsah žalobních námitek způsobit zpochybnit jím vyslovené závěry. Správní rozhodnutí považuje za věcně správné, zákonné a přezkoumatelné, netrpící vadami vytýkanými v žalobě. Závěrem žalovaný poukázal na rozsudek NSS čj. 5 Azs 37/2003 ze dne 22.1.2004 a uvedl, že žalobcovu situaci je třeba řešit v souladu se zákonem o pobytu cizinců. Na závěr žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou v plném rozsahu, nárok na náhradu nákladů řízení neuplatil a také souhlasil s projednáním věci bez nařízení jednání.

5. **Ze zasláního správního spisu vedeného žalovaným v této věci** vyplývá, že skutečnosti uvedené v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ze dne 9.3.2023 i ve vyjádření žalovaného ze dne 12.4.2023 odpovídají obsahu spisu. Podle protokolu o předání rozhodnutí bylo napadené rozhodnutí ze dne 9.3.2023 předáno osobně žalobci dne 16.3.2023.
6. Dle **§ 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb.**, soudní řád správní (dále jen **s.ř.s.**), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen **správní orgán**). Dle **§ 78 odst. 7 s.ř.s.** soud zamítne žalobu, není-li důvodná. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí je soud povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Dle **§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.** ve věcech mezinárodní ochrany rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu.
7. Podle **§ 12 písm. a) a b) zákona o azylu** azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
8. Dle **§ 13 odst. 1 zákona o azylu** rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12.
9. Podle **§ 14 zákona o azylu** jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
10. Dle **§ 14a odst. 1 zákona o azylu** „Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo

skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“

11. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu „*Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*“
12. Podanou žalobou se žalobce domáhal z důvodů shora uvedených zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 9.5.2023, ale soud z níže uvedených důvodů shledal, že žaloba není důvodná. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s.ř.s., jelikož žalobce i žalovaný s tímto postupem souhlasili.
13. Soud nejprve upozorňuje, že pokud jde o břemeno tvrzení v řízení o mezinárodní ochranu, to stíhá žadatele o ni. Po žalovaném se požaduje, aby vhodně kladenými otázkami zjistil, zda jsou žadatelem tvrzené skutečnosti relevantní pro udělení azylu či doplňkové ochrany a tvrzení žadatele podle toho posoudit (viz rozsudek NSS ze dne 19. 8. 2005, čj. 4 Azs 467/2004-89). Pokud jde o břemeno důkazní, to je výrazněji rozloženo mezi žadatele o mezinárodní ochranu a žalovaného. Prokazovat jednotlivá fakta je primárně povinen žadatel, nicméně správní orgán je současně povinen zajistit k dané žádosti o mezinárodní ochranu maximální možné množství důkazů, a to jak těch, které vyvracejí tvrzení žadatele, tak těch, co je podporují. V častých případech však správní orgán rozhoduje za důkazní nouze, tedy, kdy žadatel ani žalovaný není schopen doložit, či vyvrátit určité tvrzení nebo skutečnost žádným přesvědčivým důkazem.
14. Následně se soud zabýval námitkou nesprávného posouzení otázky naplnění důvodů přiznání azylu dle § 12 zákona o azylu. Soud musí souhlasit s argumentací žalovaného uvedenou na straně 3-5 napadeného rozhodnutí, neboť žalobce uvedl, že nikdy nebyl členem žádné politické strany a nebyl nijak politicky aktivní. I samotná skutečnost, že žalobce výslovně potvrdil, že z důvodů obsažených v § 12 zákona o azylu neměl žádné potíže v zemi původu, svědčí o tom, že zde nejsou naplněny podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Žalobce vycestoval z Vietnamu na základě svého cestovního dokladu a sám uvedl, že o mezinárodní ochranu požádal z důvodu legalizace svého pobytu na území ČR. Také uvedl, že má obavy z pronásledování ze strany věřitelů.
15. K tomu soud uvádí, že zákon o azylu v § 2 odst. 6 jasně stanoví, že: „*Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.*“ Jak z citovaného vyplývá, původcem pronásledování ve smyslu zákona o azylu se rozumí státní orgán, strana či organizace ovládající zemi původu žalobce. V tomto případě se ale jedná o soukromou osobu, která může být původcem pronásledování pouze, pokud lze prokázat, že veřejná moc nemůže zajistit ochranu před takovýmto pronásledováním. Taková skutečnost však nebyla zjištěna žalovaným v rámci správního řízení. V případě pronásledování žalobce ze strany věřitelů, tak nebyly naplněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, proto jsou námitky žalobce týkající se § 12 zákona o azylu nedůvodné.

16. Tzv. humanitární azyl je kombinací neurčitého právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je "případ zvláštního zřetele hodný" a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy "lze udělit humanitární azyl" představuje správní uvážení (rozsudek NSS ze dne 19.7.2004, č.j. 5 Azs 105/2004-72). V tomto smyslu soud dále odkazuje na rozsudek NSS ze dne 22.1.2004, č.j. 5 Azs 47/2003 – 48, z něhož plyne že „*V otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, zákon vytváří kritéria, podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (prejud. III. ÚS 101/95).*“ Zdejší soud je tak oprávněn přezkoumat pouze to, zda žalovaný při posuzování možnosti udělit humanitární azyl postupoval v souladu se zákonem.
17. K uvedenému soud odkazuje na rozsudek NSS ze dne 22.1.2004, č.j. 5 Azs 37/2003-46 - „*Poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení pobytu cizince na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytů cizinců na území republiky tak, jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů. K legalizaci pobytu za účelem spolužití s osobou blízkou slouží předmětná ustanovení zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců ve znění pozdějších předpisů, a nikoliv zákon o azylu*“ nebo rozsudek NSS ze dne 24.2.2005, č.j. 7 Azs 187/2004 – „*Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na "složitost mechanismů", které tento upravuje.*“ Z citované judikatury je tak zřejmý záměr zákonodárce poskytnout azyl jen těm žadatelům, pro něž je zákon koncipován, nikoliv osobám, které ho volí jako prostředek k získání pobytového oprávnění v ČR místo správného postupu v souladu se zákonem o pobytu cizinců. V neposlední řadě zdejší soud odkazuje na rozsudek NSS ze dne 11.3.2004, č.j. 2 Azs 8/2004-55, který konstatoval, že „*humanitární azyl je především určen osobám „těžce postiženým, těžce nemocným, či osobám, které pocházejí z oblastí, jež jsou významně postiženy humanitární katastrofou způsobenou lidskými či přírodními faktory*“. Tudíž se nejedná v případě žalobce o důvod zvláštního zřetele hodný tak, jak jej pro svou aplikaci § 14 zákona o azylu vyžaduje. Rovněž z výše uvedeného demonstrativního výčtu osob, pro které je azyl dle § 14 zákona o azylu koncipován, lze vyčíst, že se jedná o výrazněji silnější zásahy do sféry žadatele (především k nim dochází na území domovského státu, nikoliv na území, kde je o azyl žádáno).
18. Žalovaný se také v napadeném rozhodnutí rozsáhle věnoval otázce udělení doplňkové ochrany, a to na straně 6-7. Své závěry žalovaný dostatečně odůvodnil a soud má za to, že žalobce neprokázal, ani ve správním řízení nevyšlo najevo, že by mu hrozila vážná újma v případě návratu do země původu dle § 14a zákona o azylu. Z toho důvodu má soud námitku žalobce týkající se posouzení o (ne)udělení doplňkové ochrany za nedůvodnou.

19. Soudu nezbyvá než zdůraznit, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem o pobytu cizinců na území ČR. S ohledem na uvedené soud proto hodnotí žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany jako účelovou, jejímž cílem je legalizace pobytu a v tomto směru odkazuje přiměřeně i na rozsudek NSS ze dne 24.2.2005, sp. zn. 7 Azs 187/2004, který uvádí, že: „Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Je patrné, že zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území ČR či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona. Právní úpravu o pobytu cizinců na území ČR obsahuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění, jehož institutů měl žadatel možnost využít a které dříve i úspěšně využíval.“
20. V postupu žalovaného ani v žalobou napadeném rozhodnutí soud nenalezl nedostatky, které by byly způsobilé ke zrušení napadeného rozhodnutí, neboť žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav, přičemž přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a uspokojivým způsobem své rozhodnutí odůvodnil, přijaté řešení také odpovídalo okolnostem daného případu. Žalovaný postupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, opatřil si dostatečné podklady pro rozhodnutí, zjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, pečlivě přihlížel ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a provedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci. Všemi zjištěnými okolnostmi v této věci se žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečným způsobem objektivně zabýval, s čímž se zdejší soud ztotožnil.
21. Závěrem soud konstatuje, že neshledal žádný z žalobcem vytýkaných nedostatků napadeného rozhodnutí a považuje zjištěný stav věci v souladu s ust. § 3 správního řádu i s požadavky kladenými na napadené rozhodnutí dle § 2 odst. 2 a 4, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 správního řádu. Napadené rozhodnutí také není v rozporu s § 12, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. V souvislosti s tím považuje soud napadené rozhodnutí za přezkoumatelné a zcela v souladu se zákonem.
22. Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem soudu nezbylo, než žalobu zamítnout jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s., dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (**výrok I. rozsudku**), když žádná z žalobních námitek nebyla shledána důvodnou.
23. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.)

Plzeň 26. května 2023

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně